

Onderwerp Vaststellen Programmabegroting 2022-2026 (gewijzigd besluit)	
Nummer	2021/503552
Portefeuillehouder	Rog, M.R.J.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Goudsmit, L.J.
Telefoonnummer	023-5113052
Email	l.goudsmit@haarlem.nl
Kernboodschap	In de financiële verordening is vastgelegd dat de raad met het vaststellen van de Programmabegroting 2022-2026 de totale lasten en totale baten per beleidsveld autoriseert. Daarnaast autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de investeringen die zijn opgenomen in het investeringsplan.
Behandelaar voor commissie	Op donderdag 30 september wordt de begroting gepresenteerd en op maandag 4 oktober wordt een technische presentatie voor raadsleden gegeven. Tot en met 19 oktober is er gelegenheid tot het indienen van technische raadvragen. Donderdag 28 oktober is de ambtelijke beantwoording hierop beschikbaar. Op 4 november is er een commissie Bestuur gepland voor insprekers van de begroting. De begroting wordt vervolgens op maandag 8 en donderdag 11 november 2021 in de raad besproken.
Relevante eerdere besluiten	Waar relevant is dit opgenomen in de tekst van de programmabegroting.
Besluit College d.d. 21-9-2021	Het college besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Het voorstel aan de raad vast te stellen;2. Gebiedsprogramma en gebiedsplannen 2022 vast te stellen; de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad
d.d.1.1 NOV 2021
(wordt ingevuld door de
griffie)

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit:

1. De raad stelt het *begrotingskader* en de *financiële meerjarenraming 2022-2026* uit deel 1 van de programmabegroting vast, met inbegrip van de financiële gevolgen van:

- a. De Meicirculaire 2021;
- b. De autonome ontwikkelingen en beleidsafwegingen, zoals op bladzijde 4, 5 en 10 van de Kadernota 2022, tenzij in de begroting hiervoor uitdrukkelijk een ander voorstel is voorgelegd;
- c. De financiële ontwikkelingen die van invloed zijn op de meerjarenbegroting, maar geen onderdeel uitmaken van de Kadernota 2022;
- d. De nota Versterkers Duurzaam doen ([2021/483988](#)), incidentele impuls voor 2021 t/m 2023;
- e. De uitwerking van het Investeringsplan 2022-2026;
- f. Uitkomsten treasury;
- g. Overige actualisaties.

2. De raad neemt de volgende besluiten:

- a. De *financiële consequenties* uit deel 1 van de programmabegroting;
- b. De aanvullende voorstellen van de programmabegroting, conform de paragraaf Aanvullende voorstellen ([paragraaf 1.2](#));
- c. Het doteren van een bedrag van € 6 miljoen aan de algemene reserve in 2022;
Reserve Vastgoed
- d. Het doteren van € 1 miljoen aan de reserve Vastgoed en het onttrekken van € 1 miljoen aan de reserve aan de algemene reserve in 2022;
Reserve Groei
- e. Het verhogen van de dotatie met € 288.000 vanaf 2022 aan de reserve groei van stad voor het terugdraaien van de dekking van Zonemanagement Spaarnesprong en Spaarndamseweg;
- f. Een bedrag van € 700.000 te onttrekken aan de reserve budgetoverheveling voor het verevenen van 2022;
- g. De dotatie aan de reserve Groei voor € 315.000 te verlagen in 2022 en dit financieel technisch te verwerken in de begroting conform de nota Versterkers Duurzaam doen voor de dekking van de Erfgoeddeal;
- h. De dotatie aan de reserve Groei met een bedrag van € 280.000 in 2022 en 2023 te verlagen en dit financieel technisch te verwerken in de begroting conform de nota Versterkers Duurzaam doen voor de dekking van de belangbehartiging, lobby en subsidieverwerving;

	<ul style="list-style-type: none">i. De dotatie aan de reserve Groei van de stad met € 150.000 in 2025 en € 600.000 structureel vanaf 2026 te verlagen voor dekking van de kapitaallasten van de investering Bereikbare steden. Invullen taakstellingj. De invulling van de taakstelling “effectiever accommodatiegebruik culturele instellingen” voor € 80.000 door het sluiten van de Stationsbibliotheek vanaf 2022, conform de paragraaf Bezuinigingen (paragraaf 1.5);k. Het inzetten van de stelpost cultuur (coronacrisis) in de jaren 2022 en 2023 voor € 170.000 ter dekking van de taakstelling “effectiever accommodatiegebruik culturele instellingen” en daarvoor een onttrekking te doen aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis in 2022 en 2023 van € 170.000 (totaal derhalve € 340.000). <p>3. De raad stemt in met de voorstellen zoals beschreven in paragraaf 1.6 Gevolgen van de coronacrisis;</p> <ul style="list-style-type: none">a. Het terugdraaien van de inkomsten- en uitgavenraming steunmaatregelen coronacrisis in 2022 van respectievelijk € 2 miljoen en € 3 miljoen;b. Het onttrekken van een bedrag van € 129.000 in 2022 aan de reserve budgetoverheveling om in te zetten voor gemeentelijk schuldenbeleid;c. Het onttrekken van een bedrag van € 1.064.000 aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis voor het bevorderen van re-integratie;d. Het onttrekken van een bedrag van € 330.000 aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis in 2022 voor het opzetten van een startbanenplan;e. Het ramen van een onttrekking aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis van € 764.000 in 2022 en in 2023 en 2024 € 218.000 ter dekking van uitvoeringskosten Tozo in 2022 en verder;f. Het bedrag van € 1.500.000 dat bij de Bestuursrapportage 2021 is gedoteerd aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis in de jaren 2022, 2023 en 2024 inzetten voor programmasubsidies in 2022-2024 door een onttrekking aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis van € 500.000 in 2022, 2023 en 2024 (in totaal derhalve driemaal € 500.000). <p>4. De raad besluit ten aanzien van investeringen om:</p> <ul style="list-style-type: none">a. Het geactualiseerde <i>Investeringsplan 2022-2026</i> (bijlage 5.1) en de daaruit voortvloeiende wijziging van kapitaallasten vast te stellen;b. De aanvullende voorstellen en de daaruit voortvloeiende wijziging van lasten zoals opgenomen in paragraaf 1.7 Investeringen vast te stellen;c. Een krediet te verlenen van € 235.000 voor de realisatie van het centraal op afstand bedienen van de bruggen over het Noorder en Zuider Buiten Spaarne, ten laste van IP post BRG.02, in aanvulling op besluit 2020/565459;
--	--

	<p>d. Een krediet te verlenen van € 257.000 voor de Toekomstbestendige uitbreiding Datacenter hardware, zoals opgenomen in besluit 2021/176574.</p> <p>5. De raad stelt de <i>geformuleerde doelen en prestaties</i> voor 2022 uit deel 2 van de programmabegroting vast.</p> <p>6. De raad autoriseert de <i>baten en lasten op beleidsveldniveau</i>, uit deel 2 van de programmabegroting per beleidsveld bij het onderdeel 'Financiën'.</p> <p>7. De raad stemt in met de <i>toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves</i> voor 2022-2026 conform bijlage 5.10;</p> <p>8. De raad neemt kennis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. De begroting in één oogopslag (paragraaf 1.1); b. De <i>toelichting op de programma's en beleidsvelden</i> inclusief de gebiedsgerichte vertaling hiervan (deel 2); c. De ontwikkeling van de woonlasten (paragraaf 3.2) en het continueren van strategisch plan afvalscheiding (verwerking conform nota Versterkers Duurzaam doen (2021/483988); d. De <i>paragrafen</i> uit deel 3 van de programmabegroting; met de kanttekening dat de tarieven lokale heffingen in december 2021 bij de belastingvoorstellen door de gemeenteraad worden vastgesteld. <p>Vastgesteld met inachtneming van het als bijlage 5 toegevoegde Erratum en als bijlage 6 Overzicht besluiten aangenomen amendementen</p>
	<p style="text-align: center;"> de griffier, de voorzitter, </p>

1. Inleiding

Het college legt de Programmabegroting 2022-2026 ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad van Haarlem.

De Programmabegroting 2022-2026 is de verdere uitwerking van de financiële kaders die bij de Kadernota 2022 zijn vastgelegd. Vanwege de grote (financiële) onzekerheden (gevolgen coronacrisis, compensatie hogere kosten Jeugd en Wmo, herijking gemeentefonds en compensatie energietransitie) is bij Kadernota 2022 besloten om belangrijke financiële afwegingen die normaal gesproken bij de kadernota afgewogen zouden worden, te betrekken bij de Programmabegroting

2022-2026. Daarbij was de gedachte dat (een deel van de) onzekerheden omgezet konden worden in meer duidelijkheid.

Op één punt is meer duidelijkheid gekomen. Er is een incidentele rijksbijdrage toegezegd in 2022 voor de hogere lasten Jeugd. Verder is er nog geen nieuw kabinet en als gevolg daarvan wordt nieuwe financiële informatie voor de begroting 2022 niet verwacht. De structurele financiële ruimte voor 2023 is vooral onzeker door onzekerheid over extra middelen Jeugd en mogelijk extra middelen Wmo, over het herverdeeld effect van het gemeentefonds en over de opschalingskorting. Gegeven het huidige financiële beeld acht het college het verantwoord om incidentele middelen te besteden voor de jaren 2021, 2022 en 2023 in een orde van grootte van totaal € 12 miljoen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor om alle besluiten genoemd onder het kopje 'Besluit Raad' geformuleerde ontwerpbesluit op bladzijde 2, 3 en 4 van dit raadsstuk vast te stellen. Het college stelt de raad voor de Programmabegroting 2022-2026 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

In de Programmabegroting 2022-2026 zijn de maatschappelijke effecten, doelen en prestaties van het college en de raad vastgelegd. Deze zijn in financiële zin vertaald. Bij deze vertaling zijn de consequenties van moties en amendementen die aangenomen zijn bij de Kadernota 2022 verwerkt en ook de financiële ontwikkelingen sinds de kadernota en de uitkomsten van de Bestuursrapportage 2021.

4. Argumenten

Op basis van de hiervoor geschetste ontwikkelingen van het financieel kader en de uitkomsten van de Bestuursrapportage 2021 kan het meerjarig financieel kader 2022-2026 worden bepaald:

Financieel kader	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Meerjarenraming 2021-2026, zoals vermeld op pagina 6 van de Kadernota 2022	1.522 n	-1.931 v	-3.423 v	-957 v	-5.188 v	-3.149
1. Uitwerking IP		-942 v	-914 v	-170 v	213 n	262 n
2. Nieuwe ontwikkeling		-5.344 v	809 n	-555 v	2.420 n	-2.230 v
Primaire begroting (2021 in bestuursrapportage)	1.522 n	-8.217 v	-3.528 v	-1.682 v	-2.555 v	-5.117 v
3. Resultaat Bestuursrapportage 2021	-6.269 v					
4. Aanvullende voorstellen begroting		8.217 n	-1.978 v	-1.345 v	-42 v	1.241 n
Uitkomst begrotingskader incl. bestuursrapportage en aanvullende voorstellen	-4.747 v	0	-5.506 v	-3.027 v	-2.597 v	-3.876 v
<i>Geraamde algemene taakstelling mogelijk nog in te vullen</i>			3.000 n	4.000 n	4.000 n	4.000 n
Begrotingskader inclusief het niet invullen van de taakstelling	-4.747 v	0	-2.506 v	973 n	1.403 n	124 n

* In uitzondering op voorgaande begrotingen is dit jaar de jaarschijf 2021 opgenomen. Deze is zoals gebruikelijk verwerkt in de Bestuursrapportage 2021. Om een compleet beeld te geven is gekozen deze jaarschijf ook hier weer te geven.

5. Risico's en kanttekeningen

Alle inhoudelijke voorstellen die in deze programmabegroting worden gedaan en waarover besluitvorming gewenst is door de raad worden toegelicht in de programmabegroting. Daarvan maken argumenten en risico's/kanttekeningen deel uit.

6. Uitvoering

Tot en met 19 oktober is er gelegenheid tot het indienen van technische raadvragen. Donderdag 28 oktober is de ambtelijke beantwoording hiervan beschikbaar.

7. Bijlagen

1. Programmabegroting 2022-2026
2. Bijlagen van de Programmabegroting 2022-2026 (inclusief Investeringsplan 2022-2026)
3. Bijlage Gebiedsprogramma 2022
4. Bijlage Gebiedsplannen 2022
5. Bijlage Erratum
6. Bijlage Overzicht besluiten aangenomen amendementen

Geachte raadsleden en schaduwraadsleden,

In de afgelopen periode is een aantal onjuistheden geconstateerd ten aanzien van de Programmabegroting 2022-2026, deze zijn in dit erratum opgenomen.

1. Besluit

In het besluit behorend bij de Programmabegroting 2022-2026 is onder besluitpunt 3c opgenomen dat er een onttrekking zal plaatsvinden uit de reserve steunmaatregelen coronacrisis, in een later stadium is dit in de tekst van de coronaparagraaf (1.6) gewijzigd naar de reserve budgetoverheveling. Per abuis is deze wijziging enkel verwerkt in paragraaf 1.6 en niet in het besluit.

Bij dit schrijven wordt het besluitpunt daarom als volgt gewijzigd:

Was:

3c. Het onttrekken van een bedrag van € 1.064.000 aan de reserve steunmaatregelen coronacrisis voor het bevorderen van re-integratie;

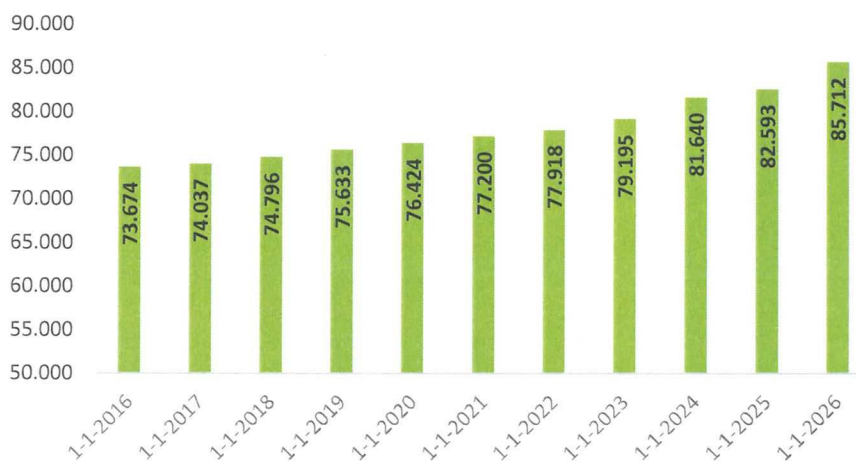
Wordt:

3c. Het onttrekken van een bedrag van € 1.064.000 aan de reserve budgetoverheveling voor het bevorderen van re-integratie;

2. Woningprognose

Onderstaande grafiek toont gecorrigeerde cijfers voor de ontwikkeling van het aantal woningen in de periode 2016-2026, zoals eerder gepubliceerd in de programmabegroting 2022-2026 van Haarlem. De prognose van het aantal woningen voor de periode 2022-2026 was in de oorspronkelijke versie te laag doordat gerekend was met een te hoog aantal te slopen woningen.

Ontwikkeling aantal woningen in Haarlem 2016-2026

Bronnen: De cijfers uit het verleden zijn gebaseerd op de basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), per 1-1-2021. Voor de prognose is

gebruikgemaakt van de Monitor Plancapaciteit: peildatum 18 april 2021. Deze cijfers worden twee maal per jaar gepubliceerd www.plancapaciteit.nl. Het gaat om bij de gemeente bekende nieuwbouw- en transformatieprojecten. Toevoegingen anderszins (zoals splitsing, onttrekking of administratieve correcties) zijn zeer lastig te voorspellen. Om die reden zijn deze niet in de prognose meegenomen. Voor de prognose geldt dat de onzekerheidsfactor groter wordt naarmate men verder in de toekomst kijkt.

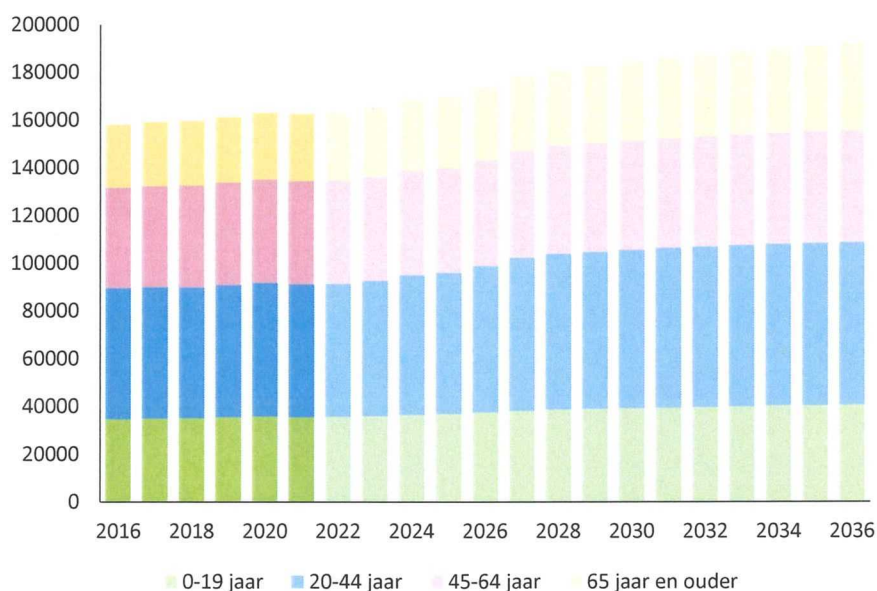
In onderstaande tabel en grafiek is de aangepaste prognose verwerkt.

Bevolking naar leeftijd, 2016-2031 (per 1/1)

leeftijd	2016		2020		2021		2022		2026		2031	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0-19 jaar	34.689	22%	35.787	22%	35.488	22%	35.636	22%	37.352	21%	39.298	21%
20-44 jaar	54.919	35%	56.048	34%	55.790	34%	55.706	34%	61.348	35%	66.894	36%
45-64 jaar	42.094	27%	43.186	27%	43.144	27%	43.178	26%	44.396	26%	45.877	25%
65 jaar en ouder	26.421	17%	27.870	17%	28.104	17%	28.545	18%	30.825	18%	33.873	18%
Totaal	158.123	100%	162.891	100%	162.526	100%	163.065	100%	173.921	100%	185.942	100%
Waarvan 15-64 jaar (potentiële beroepsbevolking)	104.758	66%	107.561	66%	107.170	66%	107.213	66%	114.877	66%	122.031	66%

Bron: Bevolkingsgegevens: BRP-Haarlem; prognose: Data Informatie en Analyse, Gemeente Haarlem

Ontwikkeling inwoners naar leeftijd in Haarlem, 2016-2036

Bron: Bevolkingsgegevens: BRP-Haarlem; prognose: Data Informatie en Analyse, Gemeente Haarlem

3. Aanbiedingsbrief

Onder het kopje sociaal in de aanbiedingsbrief is een deel van de tekst niet goed opgenomen. Het gaat om de gele onderdelen in onderstaande tekst:

Het bestrijden van armoede is één van de speerpunten van het beleid, waarbij Haarlem extra aandacht heeft voor **het bestrijden van kinderarmoede en ondersteuning aan ZZP-ers en ondernemers die door de coronacrisis in financiële problemen zijn gekomen**. Met regelingen als gratis peuteropvang en tegemoetkoming schoolkosten wordt geprobeerd hen extra te ondersteunen, zodat zij volwaardig opgroeien in een samenleving waarin ze mee kunnen doen. Haarlemmers met een bijstandsuitkering begeleidt de gemeente richting werk en participatie en Haarlemmers met geldzorgen en schulden krijgen ondersteuning. De primaire inzet is gericht op het voorkomen van deze problematiek. De nieuwe wet Inburgering treedt vanaf **1 januari 2022** in werking; de gemeente krijgt de regie bij de uitvoering.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Martin Jonker,
Concerntcontroller

Bijlage 6: Overzicht besluiten van de aangenomen amendementen bij de Programmabegroting 2022-2026

nr	Titel en besluit																	
BEGROTING																		
04	<p>Groei van onze gemeente vraagt om extra strategische capaciteit Vraagt het college toe te voegen: Tot 250k per jaar (de jaren 2022 en 2023) beschikbaar te stellen voor strategisch gebieds- en zonemanagement en dit te dekken uit de reserve Groei</p>																	
09	<p>De eerste klap is een daalder waard Besluit: mbt Frans Halsmuseum</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 40%;"></td> <td style="text-align: center;">CLT.11</td> <td style="text-align: left;">Aankoop pand tbv depot erfgoed</td> <td style="text-align: center;">C</td> <td style="text-align: center;">40 jr</td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="text-align: right;">1.300</td> <td style="text-align: right;">1.300</td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding-top: 5px;">Het investeringsplan 2022-2026 als volgt te wijzigen</td> <td style="text-align: center; padding-top: 5px;">CLT.12</td> <td style="text-align: left; padding-top: 5px;">Stelpost Cultuur PB21</td> <td style="text-align: center; padding-top: 5px;">C</td> <td style="text-align: center; padding-top: 5px;">15 jr</td> <td style="padding-top: 5px;">500</td> <td style="padding-top: 5px;">1.500</td> <td style="padding-top: 5px;">1.000</td> <td style="text-align: right; padding-top: 5px;">3.000</td> </tr> </table> <p>Vervangen door: CLT.11 Realisatie nieuw collectiedepot C40jr 4.300 4.300</p>		CLT.11	Aankoop pand tbv depot erfgoed	C	40 jr		1.300	1.300	Het investeringsplan 2022-2026 als volgt te wijzigen	CLT.12	Stelpost Cultuur PB21	C	15 jr	500	1.500	1.000	3.000
	CLT.11	Aankoop pand tbv depot erfgoed	C	40 jr		1.300	1.300											
Het investeringsplan 2022-2026 als volgt te wijzigen	CLT.12	Stelpost Cultuur PB21	C	15 jr	500	1.500	1.000	3.000										
22 BI S	<p>Amendement "Ondersteun de Haarlemse huurders!" Besluit Op blz. 104 veranderen de lasten van beleidsveld 41 duurzame stedelijke ontwikkeling van 16.231 in naar 16.331, het saldo van beleidsveld 41 van 13.920 naar 14.020. Op blz. 104 verandert onttrekking aan reserves van -1.754 naar -1.854 Op blz. 105 verandert onttrekking aan de reserve wonen van -214 naar -314 Op blz. 105 verandert de tekst "Onttrekking Reserve Wonen ten behoeve van activiteiten opgenomen in de uitvoeringsagenda" in "Onttrekking Reserve Wonen ten behoeve van activiteiten opgenomen in de uitvoeringsagenda & pilot stadsbrede uitbreiding huurderssteunpunt" In het financieel kader op blz. 16 en 17 wordt toegevoegd "Onttrekking aan Reserve Groei tbv reserve wonen -100" en "Dotatie reserve wonen 100". De onttrekking uit de Reserve Groei wordt ook op overige plekken in de Begroting op dezelfde wijze aangepast. Toelichting Hiermee wordt voor een stadsbrede ondersteuning voor 1 jaar (in 2022) financiering gedekt door een eenmalige onttrekking uit de Reserve Wonen, die voor hetzelfde bedrag wordt aangevuld vanuit de Reserve Groei.</p>																	
30	<p>Onbekend maakt onbemind BESLUIT besluitpunt 5 aan te vullen met: De streefwaarden voor de bekendheid met clientondersteuning, sociaal wijkteams en CJG worden verhoogd naar >40% in 2022, >45% in 2023 en >50% in 2024 en latere jaren. Het college zal hiervoor samen met de partners in de sociale basis een plan uitwerken om deze streefwaarden te realiseren.</p>																	
34	<p>NME gebouw verduurzaamd Besluit -Om op pagina 233 toe te voegen: "VG.IN Verduurzaming NME gebouw 2023 pm" En verzoekt daarbij het college snel in te zetten op verduurzaming van het NME gebouw door deze investering op te nemen als need to have bij de volgende actualisatie van het IP (kadernota 2023) en hierbij de toekomst van het duurzaamheidsloket te betrekken.</p>																	

Bijlage 6: Overzicht besluiten van de aangenomen amendementen bij de Programmabegroting 2022-2026

<i>nr</i>	<i>Titel en besluit</i>
38	<p>Groene Singel in het IP Besluit: 1.op bladzijde 120: Investeringsplan waarover nog een raadsbesluit moet worden genomen toe te voegen: OR.020 Herinrichten Gedempte Oostersingelgracht 1.800 2. op bladzijde 230, programma 5: beheer en onderhoud Cluster wegen, straten, pleinen en riolering: GOB.70 Bereikbaar houden Schalkwijk: Amerikaweg (2022) 3.000 (2023) 3.400 te wijzigen in: GOB.70 Bereikbaar houden Schalkwijk: Amerikaweg (2022) 3.000 (2023) 1.600 En toe te voegen: OR.020 Herinrichten Gedempte Oostersingelgracht (2023) 1.800</p>
57	<p>Geoormerkt budget verkeersveiligheid BESLUIT In de programmabegroting expliciet te maken dat er geoormerkt geld is voor verkeersveiligheid door op blz. 113 bij het Doel “Verbeteren verkeersveiligheid” de prestatie “Verbeteren verkeersveiligheid bij herinrichtingen en inzet op aanpak school-thuisroutes” te wijzigen in:</p> <p>“Verbeteren verkeersveiligheid door inzet op aanpak school-thuisroutes en door verbeteren verkeersveiligheid bij herinrichtingen zoals opgenomen in het Investeringsplan waaronder begrepen investeringen in herinrichtingen van het Houtplein (IP post GOB.62), de kruising Jan Gijzenkade / PC Boutenstraat (IP post GOB.64), de integrale vernieuwing Meerwijk (IP post GOB.78), de Harmenjansweg (IP post GOB.91), de Paul Krugerstraat (IP post OR.008), de Prof. Eijkmanlaan (OR.017), de Oudeweg-Fustweg (IP post SOR.13) en Dwars door Schalkwijk (IP post SOR.23). Deze investeringen zijn terug te vinden in bijlage 5.1 van deze Programmabegroting op pagina 230 t/m 232.”</p>